

Asia C-511/23**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

8.8.2023

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Italia)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

1.8.2023

Valittaja:

Caronte & Tourist SpA

Vastapuoli:

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato

Pääasian kohde

Caronte & Tourist -yhtiön (jäljempänä valittaja) Tribunale amministrativo per il Lazio (Lazio alueellinen hallintotuomioistuin) tekemä valitus, jolla pyritään saamaan kumotuksi kilpailu- ja markkinaviranomaisen (Autorità garante della concorrenza e del mercato, jäljempänä kilpailuviranomainen) tekemä päätös, jossa tämä totesi 10.10.1990 annetun lain nro 287 3 §:n 1 momentin a kohdan nojalla kielletyn määräävän markkina-aseman, vaati valittajaa lopettamaan kilpailusääntöjen rikkomisen sekä määräsi tälle rahamääräisen seuraamuksen.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

Tribunale amministrativo per il Lazio SEUT 267 artiklan perusteella esittämä ennakkoratkaisupyynnö koskee Euroopan unionin oikeuden ja erityisesti SEUT 102 artiklan tulkintaa sovellettaessa 24.11.1981 annetun lain nro 689 14 §:ää kilpailuviranomaisen toteuttamiin kilpailuoikeudellisiin menettelyihin.

Ennakkoratkaisukysymys

Onko SEUT 102 artiklaa – sellaisena kuin sitä tulkitaan kilpailun suojaamisen ja hallinnollisten toimien tehokkuuden periaatteiden valossa – tulkittava siten, että se on esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, joka perustuu 24.11.1981 annetun lain nro 689 14 §:n soveltamiseen – sellaisena kuin lainkäyttöelimet sitä tulkitsevat – ja jossa kilpailuviranomainen veloitetaan käynnistämään tutkintamenettely määräävän markkina-aseman väärinkäytön selvittämiseksi 90 päivän preklusiivisen määräajan kuluessa siitä ajankohdasta lukien, jolloin kilpailuviranomainen on saanut tietoonsa rikkomiseen liittyvät olennaiset seikat, missä yhteydessä tällaiseksi tiedonsaanniksi katsotaan jo ensimmäinen rikkomista koskeva ilmianto.

Unionin oikeus, johon viitataan

SEUT 102 artikla

Kansallinen oikeus, johon viitataan

Kilpailun ja markkinoiden suojaamista koskevista säännöksistä 10.10.1990 annettu laki nro 287

1 §

”1. Taloudellisen aloiteoikeuden suojaamista ja takaamista koskevan perustuslain 41 §:n täytäntöön panemiseksi annettuja tämän lain säännöksiä sovelletaan kartelleihin, määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön sekä yrityskeskittymiin.

2. Jäljempänä 10 §:ssä tarkoitettu kilpailu- ja markkinaviranomainen, jäljempänä kilpailuviranomainen, soveltaa rinnakkain samankaltaisissa asioissa myös Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 ja 102 artiklaa sekä kilpailun vapautta rajoittavia kartelleja ja määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä koskevia tämän lain 2 ja 3 §:ää.

4. Tämän osaston sisältämiä säännöksiä tulkitaan kilpailulainsäädäntöä koskevan Euroopan yhteisön oikeusjärjestyksen periaatteiden perusteella.”

3 §

”1. Määräävän markkina-aseman väärinkäyttö yhden tai useamman yrityksen toimesta kansallisilla markkinoilla tai niiden merkittävällä osalla on kiellettyä, ja kiellettyä on lisäksi: a) asettaa suoraan tai välillisesti osto- tai myyntihintoja taikka muita perusteettomasti rasittavia sopimusehtoja– –.”

12 § ”Tutkintavaltuudet” (tutkinnan vireillepanoajankohtana voimassa ollut versio)

”1. Arvioituaan hallussaan olevat tiedot sekä julkishallinnon tai muiden asianomaisten, mukaan lukien kuluttajajärjestöt, ilmoittamat tiedot kilpailuviranomaisen käynnistää tutkinnan selvittääkseen, onko 2 ja 3 §:ssä säädettyjä kieltoja rikottu– –.”

12 § (vuonna 2021 tehtyyn muutokseen perustuva versio)

”– – 1-ter. Kilpailuviranomaisella on valtuudet vahvistaa toimenpiteitä koskevat painopistealueet tämän lain sekä SEUT 101 ja SEUT 102 artiklan nojalla. Kilpailuviranomaisella on oikeus jättää tutkimatta ilmiannot, jotka eivät kuulu näihin painopistealueisiin.

1-quater. SEUT 101 tai SEUT 102 artiklan tai tämän lain 2 tai 3 §:n rikkomiseen liittyvissä menettelyissä sekä kilpailuviranomaisen käyttäessä tässä II luvussa tarkoitettua toimivaltaa on noudatettava Euroopan unionin oikeuden yleisiä periaatteita sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjaa – –.”

14 § Tutkinta (tutkinnan vireillepanoajankohtana voimassa ollut versio):

”1 Kilpailuviranomainen ilmoittaa 2 tai 3 §:n väitettyä rikkomista koskevissa tapauksissa asianomaisille yrityksille ja elimille tutkinnan käynnistämisestä – –.”

14 § (vuonna 2021 tehtyyn muutokseen perustuva versio):

”1. Kilpailuviranomainen suorittaa SEUT 101 tai SEUT 102 artiklan taikka tämän lain 2 tai 3 §:n väitettyä rikkomista koskevissa tapauksissa kohtuullisessa ajassa tutkinnan ja ilmoittaa sen käynnistämisestä asianomaisille yrityksille ja elimille – –.”

15 § Huomautukset ja seuraamukset (tutkinnan vireillepanoajankohtana voimassa ollut versio):

”1. Jos kilpailuviranomainen toteaa 14 §:ssä tarkoitetun tutkinnan päätteeksi 2 tai 3 §:n rikkomisen, sen on vahvistettava asianomaisille yrityksille ja elimille määräaika, jonka kuluessa rikkominen on lopetettava. Vakavissa rikkomistapauksissa kilpailuviranomainen voi lisäksi rikkomisen vakavuuden ja keston mukaan määrätä rahamääräisen hallinnollisen seuraamuksen, joka voi olla enintään kymmenen prosenttia liikevaihdosta– –.”

15 § (vuonna 2021 tehtyyn muutokseen perustuva versio):

”1. Jos kilpailuviranomainen toteaa tämän lain 14 §:ssä tarkoitetun tutkinnan päätteeksi SEUT 101 tai SEUT 102 artiklan taikka tämän lain 2 tai 3 §:n rikkomisen, sen on vahvistettava asianomaisille yrityksille ja yritysten yhteenliittymille määräaika, jonka kuluessa rikkominen on lopetettava, tai jos rikkominen on jo lopetettu, kiellettävä rikkomisen uusiminen. Kilpailuviranomainen voi tässä tarkoituksessa vaatia minkä tahansa sellaisen toiminnallisen tai rakenteellisen korjaustoimenpiteen toteuttamista, joka on

oikeasuhtainen rikkomiseen nähden ja tarpeellinen sen tosiasialliseksi lopettamiseksi. Valitessaan kahden yhtä tehokkaan toimenpiteen välillä kilpailuviranomaisen on suhteellisuusperiaatteen mukaisesti valittava yrityksiä vähiten rasittava toimenpide.

1-bis. Kilpailuviranomainen voi lisäksi rikkomisen vakavuuden ja keston mukaan määrätä rahamääräisen hallinnollisen seuraamuksen, joka voi olla enintään kymmenen prosenttia liikevaihdosta – –.

1-quater. Jos kilpailuviranomainen katsoo hallussaan olevien tietojen perusteella, että edellytykset rikkomisen toteamiseksi eivät täyty, se voi tehdä asiasta päätöksen. Jos kilpailuviranomainen ilmoitettuaan asiasta Euroopan komissiolle asetuksen (EY) N:o 1/2003 11 artiklan 3 kohdan mukaisesti toteaa toimenpiteiden toteuttamisen perusteiden puuttumisen ja päättää siten tutkintamenettelyn, sen on ilmoitettava asiasta Euroopan komissiolle – –.”

31 §

”1. Tämän lain rikkomisesta johtuvien hallinnollisten rahamääräisten seuraamusten osalta noudatetaan soveltuvilta osin 24.11.1981 annetun lain nro 689 14 I luvun I ja II osastoon sisältyviä säännöksiä.”

24.11.1981 annettu laki nro 689 ”Rikosoikeudelliseen järjestelmään tehdyt muutokset”

12 §

”Ellei toisin säädetä, tämän luvun säännöksiä sovelletaan soveltuvin osin kaikkiin rikkomisiin, joiden osalta hallinnolliseksi seuraamukseksi säädetään rahasumman maksaminen, myös silloin, kun tällä seuraamuksella ei ole tarkoitus korvata rikosoikeudellista seuraamusta – –.”

14 §

”Rikkominen on mahdollisuuksien mukaan annettava välittömästi tiedoksi sekä rikkomiseen syyllistyneelle että sille henkilölle, joka on yhteisvastuullisesti velvollinen maksamaan rikkomisesta määrättävän summan.

Jos rikkomista ei ole annettu välittömästi tiedoksi kaikille edellisessä momentissa mainituille henkilöille tai joillekin heistä, rikkomiseen liittyvistä seikoista on ilmoitettava Italiassa asuville asianosaisille 90 päivän kuluessa ja ulkomailla asuville 360 päivän kuluessa asian selvittämisvaiheen päättymisestä.

--

Velvollisuus maksaa rikkomisesta määrättävä summa lakkaa sen henkilön osalta, jolle rikkomisesta ei ole ilmoitettu laissa säädetyssä määräajassa.”

28 §

”Oikeus periä tässä laissa tarkoitetuista rikkomisista määrättävät summat vanhenee viiden vuoden kuluessa rikkomisajankohdasta.

Vanhentumisajan katkaisemista säännellään siviililain säännöksillä.”

10.10.1990 annettu laki nro 287

10 §:n 5 momentti

”– – tasavallan presidentin asetuksella – – vahvistetaan tutkintamenettelyt, joilla varmistetaan, että asianosaiset saavat kattavat tiedot tutkintatoimista, kontradiktorisesta menettelystä sekä pöytäkirjoista.”

Tasavallan presidentin 30.4.1998 antama asetus nro 217 ”Kilpailu- ja markkinaviranomaisen toimivaltaan kuuluvista tutkintamenettelyistä annettu asetus”

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä

- 1 Kilpailuviranomainen totesi vuonna 2022, että valittaja oli käyttänyt väärin määräävää markkina-asemaa asettamalla kohtuuttomia hintoja Messinansalmen autolauttakuljetuksille.
- 2 Kilpailuviranomainen totesi kustannusten ja tulojen välisen yhteyden täydellisen puuttumisen niin sanotun United brands -opin mukaisesti sekä toteuttamalla joukon taloudellisia testejä, joilla vahvistettiin merkittävä suhteettomuus. Valittajan asettamat hinnat todettiin suhteettomiksi myös verrattaessa niitä ulkomaisten yhtiöiden hintoihin. Kilpailuviranomainen korosti myös kilpailusääntöjen rikkomisen roolia – joka heijastuu suoraan käyttäjien maksamiin hintoihin – suhteessa asianomaiseen maantieteelliseen alueeseen eli Messinansalmeen, jossa valittajalla on lähes monopoliasema kuljettaessaan sitä kautta vuosittain noin kymmenen miljoonaa matkustajaa ja kaksi miljoonaa moottoriajoneuvoa (tiedot vuodelta 2019).
- 3 Kilpailuviranomainen sai 24.3.2018 ilmiannon kuluttajalta, joka valitti kohtuuttoman kalliista kuljetuspalvelusta. Kilpailuviranomainen lähetti 23.4.2019 eli 394 päivää ilmiannon saamisesta tietopyynnön Messinan satamaviranomaiselle, joka vastasi 22.5.2019 mutta vain osittain. Kilpailuviranomainen kääntyi siten uudelleen 19.11.2019 mainitun satamaviranomaisen puoleen, joka vastasi 26.11.2019.
- 4 Kilpailuviranomainen ilmoitti valittajalle 4.8.2020 menettelyn aloittamista koskevasta toimesta, josta oli päätetty 28.7.2020 pidetyssä istunnossa (eli 245 päivän kuluttua satamaviranomaisen vastauksesta). Menettely päätettiin 11.4.2022 antamalla päätös, jolla kilpailuviranomainen määräsi valittajan pidättäytymään jatkossa asettamasta kohtuuttomia hintoja sekä määräsi rikkomisen vakavuuden perusteella rahamääräisen seuraamuksen.

- 5 Valittaja riitautti mainitun päätöksen ja vaati sen kumoamista sillä perusteella, että kilpailuviranomainen oli aloittanut rikkomisen sevittämistä koskevan menettelyn myöhässä eli 24.11.1981 annetun lain nro 689/1981 14 §:ssä säädetyn 90 päivän määräajan jälkeen.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

- 6 Valittajan mukaan alustava tutkintavaihe – eli menettelyn aloittamista koskevaa ilmoitusta edeltävä vaihe, jonka kuluessa kilpailuviranomainen kerää kontradiktorista menettelyä toteuttamatta alustavat tiedot selvittääkseen, onko kilpailusääntöjä todella rikottu – pitkittyi kestäessään yhteensä 855 päivää, mikä on vastoin lain nro 689/1981 14 §:ää.
- 7 Valittajan mukaan kilpailuviranomaisen toiminta on myös ilmiselvässä ristiriidassa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) 6 artiklan sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 41 artiklan kanssa ja loukkaa syytetyn osapuolen puolustautumisosoikeutta ja perusteltua luottamusta, sillä syytettyyn ei valittajan mukaan voida kohdistaa seuraamusmenettelyä, jos rikkomisesta ilmoitetaan 90 päivän määräajan jälkeen.
- 8 Kilpailuviranomainen sitä vastoin katsoo, että 90 päivän preklusiivista määräaika ei sovelleta kilpailuoikeudellisiin menettelyihin. Tutkinnan aloittaminen kohtuullisen ajan kuluessa on näet ainoa laissa säädetty velvoite. Käsiteltävässä asiassa on toimittu kohtuullisessa ajassa, kun otetaan huomioon tutkinnan kohteena olevien tosiseikkojen monitahoisuus ja toisen toimijan markkinoille tulo, minkä vuoksi kilpailudynamiikan kehittymistä oli syytä seurata riittävän kauan.
- 9 Kilpailuviranomainen huomauttaa, että kilpailun suojaamisesta vastaavia kansallisia viranomaisia ei velvoiteta missään muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa aloittamaan välittömästi tutkintamenettelyä oikeudenmenetyksen uhalla. Kilpailuviranomainen tuo tältä osin esille myös Euroopan komission ilmaiseman huolen siitä, soveltavatko Italian viranomaiset tehokkaasti Euroopan unionin oikeutta tapauksissa, joissa menettelyn käynnistämiseksi asetetaan näin tiukka ja joustamaton määräaika. Kilpailuviranomainen huomauttaa vielä, että preklusiivinen määräaika on vastoin 11.12.2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2019/1/EU 3 artiklaa ja 4 artiklan 5 kohtaa, jotka tehokkuusperiaatteen valossa luettuna ovat esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jossa kilpailuviranomainen velvoitetaan aloittamaan tutkinta lyhyessä määräajassa (Italiassa 90 päivän kuluessa) antamatta tälle mahdollisuutta päättää itsenäisesti toimintansa prioriteetit.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyyntöön perusteluista

- 10 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa, että sittemmin konsolidoidun tuoreen oikeuskäytännön perusteella kilpailuviranomaisen

käynnistämään tutkintamenettelyyn sovelletaan lain nro 689/1981 14 §:ssä säädettyä 90 päivän määräaika.

- 11 Edellä esitetystä seuraa, että kilpailuviranomaisen on alustavan tutkintavaiheen päätyttyä annettava rikkominen tiedoksi 90 päivän kuluessa ja ilmoitettava varsinaisen tutkinnan aloittamisesta. Tätä 90 päivän määräaika ei välttämättä aleta laskea rikkomisen ensimmäisestä ilmiannosta vaan pikemminkin alustavassa tutkintavaiheessa tehdyn selvittämistyön päättymisestä eli siitä alkaen, kun rikkomisen toteamiseen tarvittavien tosiseikkojen kokoaminen on saatu päätökseen. Päätynyt tutkinta annetaan hallintotuomioistuimen (joka tekee ratkaisun kilpailuviranomaisen toimien, myös seuraamuksia koskevien, lainmukaisuudesta) arvioitavaksi, ja tällä tuomioistuimella on valtuudet selvittää, voidaanko rikkominen kohtuudella todeta.
- 12 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin panee kuitenkin merkille, että jos lain nro 689/1981 14 §:ää sovelletaan automaattisesti, rikkomisen tiedoksi antamiselle asetetun määräajan ylittäminen vain yhdelläkin päivällä johtaisi kilpailuviranomaisen päätöksen kumoamiseen tuomioistuimissa, mikä tekisi mainitun viranomaisen toimista aineellisesti pätemättömiä. Vaikka lain nro 287/1990 15 §:ssä selvennetään, että rikkomisen toteamisesta seuraa pääasiallisesti vaatimus sen lopettamisesta (kun taas rahamääräinen seuraamus määrätään vain vakavimmissa tapauksissa), toimen ja ennen kaikkea menettelyn ykseys merkitsee, että menettelyn käynnistäminen myöhässä johtaa väistämättä lopullisen päätöksen pätemättömyyteen. Uuden tutkinnan aloittaminen jälkikäteen ei ne bis in idem -periaatteen nojalla ole mahdollista edes silloin, kun rikkominen on jatkuvaa, toisin sanoen tapauksissa, joissa yritys ei ole koskaan lopettanut lainvastaista toimintaansa.
- 13 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin muistuttaa vielä, että SEUT 102 artikla on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä lain nro 287/1990 3 § llä. Vaikka kansallisiin markkinoihin rajoittunut määräävän markkina-aseman väärinkäyttö olisi todettu, lain nro 287/1990 1 §:n 4 momentin valossa unionilla on intressi siihen, että kilpailusääntöjen rikkomisen torjuntaa koskevia säännöksiä sovelletaan oikein, kuten Euroopan unionin tuomioistuin on tähdentänyt (tuomio 11.12.2007, asia C-280/06, ECLI:EU:C:2007:775, 21 ja 26 kohta).
- 14 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että lain nro 689/1981 14 §:ssä kilpailuviranomainen veloitetaan aloittamaan tutkintamenettely 90 päivän preklusiivisen määräajan kuluessa, ja muistuttaa sitten, että unionin tuomioistuin on unionissa toteutettavien kilpailuoikeudellisten menettelyjen osalta asettanut Euroopan komissiolle velvollisuuden saattaa menettely päätökseen (tällä tarkoitetaan alustavaa ja varsinaista tutkintavaihetta) kohtuullisessa ajassa (asia C-254/99, 15.10.2002, ECLI:EU:C:2002:582).
- 15 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan onkin tarpeen selvittää, onko kilpailuoikeudellisen tutkinnan vireillepanossa vallitseva ristiriita sen

mukaan, millä markkinoilla (kansallisilla markkinoilla vai yhteismarkkinoilla), rikkominen tapahtuu, sopusoinnussa unionin oikeuden kanssa.

- 16 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa, että kilpailuviranomainen on vedonnut siihen, että lain 689/1981 14 §:n soveltaminen saattaisi vaarantaa sen toimintakyvyn ja estää kansallisen kilpailuoikeuden ja EU:n kilpailulainsäädännön asianmukaisen soveltamisen. Kilpailuviranomainen joutuisi näet toimittamaan samanaikaisesti useita menettelyjä, jotka runsaslukuisuutensa vuoksi saattaisivat vaarantaa tutkinnan onnistumisen ja johtaa siihen, että kaikista rikkomisista ei rangaista.
- 17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa niin ikään kilpailuviranomaisen toimien monitahoisuutta, sillä sen on jo alustavassa tutkintavaiheessa tehtävä huomattava määrä selvityksiä, jotta rikkominen voidaan antaa oikein tiedoksi.
- 18 Lain nro 689/1981 14 §:n suppea soveltaminen saattaisi toisaalta heikentää kilpailuviranomaisen riippumattomuutta. 90 päivän preklusiivisen määräajan asettaminen näet merkitsee käytännössä velvollisuutta aloittaa tutkinta yksistään ajallisten perusteiden mukaan, mikä kaventaa kilpailuviranomaisen harkintavaltaa.
- 19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tähdentää edellä todetusta, että kilpailuviranomaisen mainitsemaa unionin lainsäädäntöä (eli direktiivin 2019/1/EU 3 artiklaa tai 4 artiklan 5 kohtaa) ei voida soveltaa käsiteltävään asiaan, koska se on saatettu osaksi Italian oikeusjärjestystä vasta vuonna 2021 eli tutkinnan aloittamisen jälkeen. Sama tuomioistuin huomauttaa, ettei direktiivi tuo mukanaan mitään uutta vaan että sillä ainoastaan kodifoidaan positiiviseen oikeuteen oikeusjärjestelmään jo sisältyvä yleisperiaate.
- 20 Yrityksen puolustautumisoikeudesta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin panee ennen kaikkea merkille, että kilpailuviranomaisen (Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistettujen periaatteiden eli ns. Engel-kriteerien perusteella) määräämien seuraamusten katsominen kuuluvaksi rikosoikeudellisen vastuun alaan johtaa loogisesti Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklassa ja perusoikeuskirjan 41 artiklassa tarkoitettujen takeiden, mukaan lukien menettelyllisten takeiden, noudattamiseen. Näihin kuuluu erityisesti viranomaisten velvollisuus todeta rikkominen välittömästi ("niin pian kuin mahdollista" Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ilmauksen mukaan) prosessuaallisen yhdenvertaisuuden varmistamiseksi ja jotta ajankulu ei koidu syytetyn vahingoksi. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa, että lain nro 689/1981 14 §:ssä, sellaisena kuin sitä on tulkittu ja sovellettu, mennään pidemmälle ja määritellään todellinen ja kumoamaton oletama preklusiivisen määräajan päättymiseen liittyvästä yritysten puolustautumisoikeuden loukkaamisesta ilman että vaaditaan näyttöä siitä, että tutkintamenettelyn myöhässä aloittamisesta on aiheutunut tosiasiallista vahinkoa.
- 21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin panee samassa yhteydessä merkille, että rikkomisen tiedoksi antaminen myöhässä ei välttämättä loukkaa yritysten

puolustautumisoikeuksia: on näet huomattava, että lukuun ottamatta erityistapauksia, joissa on osoitettu, että kilpailuviranomaiselle toimitettava näyttö on mahdotonta, yritykset voivat koko alustavan tutkintavaiheen ajan jopa saada kilpailuetua rikkomisesta.

- 22 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa vielä, että juuri seuraamuksen rikosoikeudellinen luonne sen laajassa merkityksessä oikeuttaa ilman kontradiktorista menettelyä tapahtuvan ”salaisen vaiheen”, jonka kuluessa kilpailuviranomaisen tehtävänä on kerätä kaikki rikkomisen toteamiseen tarvittavat tiedot: alustavan tutkintavaiheen rajaaminen ylimalkaisiin selvityksiin rajoittaisi kohtuuttomasti kilpailuviranomaisen toimia, koska se ei voisi rekonstruoida rikkomista tarkoituksenmukaisesti ja kattavasti. Menettelyn aloittamisen liiallinen ennakointi taas lisäisi mahdollisuutta, ettei kilpailuviranomainen saa tarvittavia todisteita.
- 23 Luottamuksensuojasta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin puolestaan toteaa, että koska ajankohta, josta alkaen preklusiivinen määräaika on laskettava, ei ole tiukka vaan riippuu yksittäistapaukseen liittyvistä satunnaistekijöistä, kuten rikkomista koskevan ilmiannon kattavuudesta, määräajalla ei voida tarkoituksenmukaisesti taata seuraamusten kohteena olevien perusteltua luottamusta. Toisaalta usein vedotaan siihen, että kilpailuviranomaisen passiivisuus vahingoittaa yleisiä intressejä, joten määräajan asettamisella pyritään myös varmistamaan ripeät rangaistustoimet, ja näin estetään yrityksen luottamuksen lujittuminen. Tutkintamenettelyn aloittamiselle asetetun preklusiivisen määräajan soveltaminen yhä jatkuviin rikkomisiin tuntuu ristiriitaiselta ja epäloogiselta, koska kilpailuviranomainen estyisi tosiasiallisesti torjumasta yleistä intressiä yhä loukkaavaa lainvastaista toimintaa.
- 24 Oikeusvarmuuden tarpeesta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin panee vielä merkille, että Italian oikeusjärjestykseen sisältyy jo – jotta vältetään siltä, että rikkomisen todetaan vasta kohtuuttoman ajan kuluttua – rikkomisen lopettamisesta alkaen laskettava erillinen viiden vuoden vanhentumisaika (lain nro 689/1981 28 §).